

□- конкретні зусилля органів місцевого самоврядування, спрямовані на забезпечення економічного розвитку територіальних громад. [3, с.38-44].

Використовуючи зарубіжний досвід, необхідно створити спеціальні бюджетні фонди фінансового вирівнювання територій, а перерозподіл доходів між бюджетами одного рівня доцільно було б здійснювати з урахуванням податкової сили територій та мінімального рівня, до якого повинні вирівнюватись фінансові можливості цих територій.

Міжмуніципальне співробітництво та державно-приватне партнерство в Україні лишається досить слабозрозвиненим сегментом діяльності органів місцевого самоврядування. Недостатня спроможність міст забезпечити таке співробітництво необхідними ресурсами зумовлює його переважно декларативний характер. [4, с.30-37].

Поряд з державними та регіональними цільовими програмами соціально-економічного розвитку, міські цільові програми найбільшою мірою забезпечують надходження коштів для фінансування потреб економічного розвитку відповідної територій. Саме через міські цільові програми здійснюються бюджетні інвестиції в розвиток місцевої інфраструктури, надається компенсація частини відсотків за банківськими кредитами місцевих підприємств, фінансуються фонди сприяння розвитку підприємництва. Вадами української практики застосування міських цільових програм є їх негнучкість та інертність, адже зміна або коригування таких програм потребує внесення змін до бюджету територіальної громади, - що, як правило, є складним та довготривалим процесом. На загальнодержавному рівні проти надмірної централізації влади та управління мають стати здійснення децентралізації та деконцентрації владних повноважень на основі принципу субсидіарності.

У серпні 2015 року Верховна Рада України здійснила прерші кроки до внесення змін до Конституції України в частині децентралізації. Планується створення виконавчих органів обласних, районних рад та передача обласним, районним радам повноважень місцевих державних адміністрацій у сфері соціально-економічного та культурного розвитку територій. Завдяки цим крокам у систему місцевого самоврядування будуть передані повноваження щодо надання основних адміністративних та громадських послуг населенню. Однак вони потребують детального обґрунтування та опрацювання. [5, с.24-37].

Висновки. Таким чином можна зробити висновки, що реформування бюджетної системи України актуалізує питання модернізації управління державними та місцевими фінансами з метою забезпечення ефективного фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку.

Науковою новизною дослідження є теоретичне визначення фінансового забезпечення місцевого самоврядування як інструмента механізму соціально-економічного розвитку. При цьому визначено, що якісне задоволення суспільних потреб повинно стати наслідком ефективного господарювання та виробництва, тобто ефектом запропонованих змін є економічне зростання та підвищення рівня життя населення. Перспективою подальших досліджень є формування структурно-логічної схеми фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Чугунов І.Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку: монографія. — К.: НІОС, 2003. — 488 с.
2. Ворона П. В. Механізми впливу органів місцевого самоврядування на соціально-економічний розвиток регіону / П. В. Ворона // Теорія та практика державного управління. - 2009. - №2. - С. 7-14.
3. Циганенко О.В. Механізми фінансування соціо-еколого-економічного розвитку міських територій / О.В. Циганенко // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://essuir.sumdu.edu.ua/>
4. Піхоцький В.Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України / В.Ф. Піхоцький // Фінанси України. - 2010. - №2. - С. 30-37.
5. Павлюк К.В. Доходи бюджетів місцевого самоврядування як засіб економічного розвитку / К.В. Павлюк // Фінанси України. - 2015. - №1. - С. 24-37.

16.09.2015

УДК 336.22

Дзюба Л.О.
студентка

Київський національний торговельно-економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Анотація. У статті розглядаються особливості порядку оподаткування благодійної допомоги та відображення в обліку.

Ключові слова: соціальна відповідальність підприємств, соціальні інвестиції, оподаткування благодійної допомоги.

ОСОБЕННОСТИ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ

Аннотация. В статье рассматриваются особенности налогообложения благотворительной помощи и отображение в учете.

Ключевые слова: социальная ответственность предприятий, социальные инвестиции, налогообложения благотворительной помощи.

PECULIARITIES OF TAXATION SOCIAL INVESTMENT

Abstract. The article considers the the peculiarities of the taxation charitable assistance and recognition in accounting.

Keywords: social responsibility of companies, social investments, taxation charitable assistance.

Вступ. Перехід України до сталого економічного розвитку, її інтеграція до європейського і світового співтовариства вимагають запровадження сучасної практики взаємодії держави і бізнесу, а також бізнесу і суспільства, які б дозволили посилити взаємну відповідальність усіх учасників суспільного життя, створити умови для подальшого стабільного розвитку суспільства. У вітчизняному податковому обліку відображення діяльності з надання соціальних інвестицій окремо слід розглядати кожний вид соціальних проектів з урахуванням податкових наслідків конкретних господарських операцій.

Метою роботи є теоретичне дослідження оподаткування благодійної допомоги на підприємстві.

Для досягнення визначеної мети поставлено такі **завдання**:

- уточнити місце благодійної допомоги у складі соціальних інвестицій;
- визначити роль державного регулювання в розвитку благодійної діяльності;
- визначити наслідки податкового регулювання благодійної діяльності в бухгалтерському обліку;
- дослідити зарубіжний досвід щодо залучення та оподаткування благодійної допомоги.

Результати. В економічно розвинених країнах світу набула поширення корпоративна відповідальність бізнесу, яка полягає у свідомому відношенні суб'єктів господарської діяльності до вимог соціальної необхідності, соціальних завдань, морально-етичних норм та суспільних цінностей, розуміння наслідків своєї діяльності для суспільства, держави, споживачів, ділових партнерів та своїх працівників.

Проблема використання відповідного понятійного апарату для характеристики відносин між бізнесом та суспільством є сьогодні однією з найбільш дискусійних у світовій практиці. Українські підприємства (76%) розглядають свою благодійну діяльність як корпоративну соціальну відповідальність або її складову. Лише 24% характеризують її як надання соціальних інвестицій. А термін «корпоративна благодійність» виявився найменш уживаним у практиці вітчизняного бізнесу [7].

Одним із заходів корпоративної відповідальності – є соціальне інвестування, яке пов'язане із вкладенням матеріальних, нематеріальних і фінансових активів у об'єкти соціальної сфери, що компенсують зростанням доходу у майбутньому й отриманням позитивного соціального ефекту і у підсумку, як очікується, забезпечать покращення якості життя в суспільстві. Окреме дослідження корпоративної благодійності обумовлене тим, що зазвичай благодійність розглядається як задоволення нагальних потреб окремих осіб, тим часом як корпоративна благодійність спрямована на інституції, які допомагають розв'язувати ті чи інші соціальні проблеми в суспільстві або задовольняти базові потреби окремих людей.

З 2006 р. в Україні функціонує національна мережа підприємств та організацій, що задекларували свою відданість принципам Глобального договору ООН. Основою Глобального договору є 10 принципів у сферах прав людини, трудових відносин, навколишнього середовища та протидії корупції, що становлять своєрідний кодекс етичної корпоративної поведінки і дотримання яких у своїй діяльності є обов'язковим для учасників. В Україні місцева мережа об'єднує понад 160 учасників – від великих міжнародних та українських компаній до середніх і малих підприємств, а також неурядових організацій, академічних установ, бізнес-асоціацій тощо [13].

Протягом останніх років інтенсивність впровадження соціально відповідальних заходів зростає. Якщо у 2005 р. постійно їх робили 31,3 % вітчизняних підприємств, то у 2010 р. – до 55 %. Чинниками впровадження соціальної відповідальності є моральні міркування — для 71,8%, внутрішнє спонукання — для 57,4 %, зростання продажів — для 22,8 %, запит з боку органів місцевої влади — для 21 % та копіювання дій конкурентів — для 19 % підприємств [12].

Роль держави полягає у сприянні розвитку соціальної відповідальності підприємств шляхом поєднання ініціативних заходів державної політики з застосуванням, у разі необхідності, засобів додаткового регулювання, як механізмів стимулюючого характеру.

Одним із механізмів стимулювання для розвитку соціальної відповідальності переважна більшість українських підприємств (76,5 %) вважає пільгове оподаткування для підприємств (рис. 1). Ще понад третина підприємств (38,5 %) вважає, що зменшення адміністративного тиску місцевих органів влади стане стимулом для впровадження соціальної відповідальності. Достатньо вагомим стимулом впровадження соціальної відповідальності для кожного третього українського підприємства (35 %) є позитивні приклади впровадження програм / заходів із соціальної відповідальності в світі.

Рис. 1. Що або хто, на Вашу думку, може стимулювати соціальну відповідальність Вашого бізнесу?[12]

Для майже кожного четвертого – п'ятого підприємства країни стимулами у впровадження програм і заходів є пропозиції місцевої влади бізнесу щодо програм розвитку регіону (25 %), підвищення рівня довіри і лояльності споживачів та громади загалом (23 %), інтенсивніше висвітлення практики соціальної відповідальності в ЗМІ (22 %), публічне визнання з боку влади і громади (21%), наявність банку соціальних програм або банку інформації в регіоні (21%) (слід зазначити, що цей чинник більше важить для підприємств,

які зазначили, що не впроваджують соціальну відповідальність (25,2 %), ніж для підприємств, які задекларували впровадження соціальної відповідальності (19,3%) [12].

Таким чином, результати проведених досліджень вказують на особливе значення системи оподаткування для розвитку соціальної відповідальності підприємств.

На законодавчому рівні, зокрема в податковому законодавстві, що регулює оподаткування підприємств і приватних осіб передбачені різні пільги для платників податку, які віддають частину свого доходу громадським чи неприбутковим організаціям, витрачають його для поліпшення умов роботи або соціального забезпечення своїх співробітників або для захисту навколишнього середовища.

Відповідно до ст.6 Закону № 5073-VI, благодійним пожертвуванням визначається безоплатна передача благодійником коштів, іншого майна, майнових прав у власність бенефіціарів для досягнення заздалегідь обумовлених цілей благодійної діяльності [2].

У бухгалтерському обліку витрати на надання благодійної допомоги у повному обсязі включаються до складу інших витрат в періоді надання такої допомоги. Підставою для даного відображення є п. 5 П(С)БО 16 «Витрати», згідно з яким витрати відображаються в бухгалтерському обліку одночасно зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань [5].

Благодійна допомога, надана як неприбутковим організаціям, так і підприємствам на загальній системі оподаткування, включається до інших витрат підприємств з відповідним нарахуванням за Дебетом рахунку 977 «Інші витрати звичайної діяльності» в кореспонденції з Кредитом рахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами».

У фінансовій звітності витрати на виплату (надання) благодійної допомоги відображаються у формах: Форма № 2 «Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід)» – рядок 2270; Форма № 2-м «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» – рядок 100.

Порядок оподаткування благодійної діяльності має свої особливості. Тому розглянемо окремо порядок оподаткування ПДВ, податком на прибуток та ПДФО операцій з надання благодійної допомоги та відображення їх в бухгалтерському обліку (табл. 1).

Таблиця 1

ВІДОБРАЖЕННЯ БЛАГОДІЙНОЇ ДОПОМОГИ В ПОДАТКОВОМУ ОБЛІКУ (РОЗРОБЛЕНО АВТОРОМ НА ОСНОВІ [1; 9])

№	Господарська операція	Особливості визначення база оподаткування
1	Б	В
1. Податкове зобов'язання з ПДВ		
1.1	Перерахування коштів в якості благодійної допомоги	Не є об'єктом ПДВ. В обліку не відображається.
1.2	Допомога товарами / послугами надається благодійній організації	Встановлена податкова пільга - звільнення від оподаткування ПДВ
1.3	Допомога товарами / послугами надається фізичним і юридичним особам, які не є благодійними організаціями	Дана операція визнається поставкою і тягне за собою збільшення податкових зобов'язань платником податків у періоді здійснення операції. Дт 977 «Інші витрати звичайної діяльності» Кт 641 «Розрахунки за податками» (нараховані податкові зобов'язання з ПДВ згідно з п. 188.1 ПКУ з безоплатної поставки)
1.4	Надання благодійної допомоги у вигляді підакцизних товарів, цінних паперів, нематеріальних активів та товарів / послуг, призначених для використання у господарській діяльності	Не підлягають звільненню від оподаткування, розмір ставки 20%. Дт рахунку 977 «Інші витрати звичайної діяльності» Кт рахунку 641 «Розрахунки за податками».
2. Податковий кредит з ПДВ		
2.1	Якщо суб'єкт господарської діяльності, надаючи благодійну допомогу в не грошовій формі, скористувався пільгою згідно з пп. 197.1.15 ПКУ (звільнення від оподаткування)	Платник податків не має право на податковий кредит у сумі ПДВ, сплаченого при придбанні / створенні товарів / послуг, які були передані / надані в якості благодійної допомоги відповідно до п. 198.3 ПКУ.

1	Б	В
2.2	Якщо суб'єкт господарської діяльності раніше скористався податковим кредитом з ПДВ у сумі сплаченого (нарахованого) ПДВ при купівлі таких товарів.	Податкове зобов'язання з ПДВ нараховується згідно з п. 198.5 ПКУ виходячи з вартості їх придбання (п. 189.1 ПКУ). • Дт 977 «Інші витрати звичайної діяльності» Кт 28 «Товари»; • Дт 977 «Інші витрати звичайної діяльності» Кт 641 «Розрахунки за податками» (як компенсація податкового кредиту при придбанні); • Дт 977 «Інші витрати звичайної діяльності» Кт 641 «Розрахунки за податками» (нараховані податкові зобов'язання з ПДВ згідно з п. 188.1 ПКУ з безоплатної поставки)

3. Податок на прибуток

3.1	Якщо платник податку на прибуток добровільно нарахував (передав) благодійну допомогу протягом звітного року до Державного бюджету України або бюджетів місцевого самоврядування, неприбутковим організаціям, визначеним ст. 157 ПКУ	Згідно з пп. 138.10.6 ПКУ, дозволено відносити до складу інших витрат звичайної діяльності суми коштів або вартість товарів, виконаних робіт, наданих послуг, у розмірі, що не перевищує 4% оподаткованого прибутку попереднього звітного року (не податковий дохід, а об'єкт оподаткування, що має позитивне значення). Якщо підприємство минулого року не існувало, не мало прибутку (закінчило рік зі збитками або нульовим результатом), то права на такі податкові витрати у нього немає.

4. Податок на прибуток фізичних осіб

4.1	Якщо допомога надається у вигляді нецільової, то в межах допустимого розміру (у 2015 р. – 1710 грн) відповідно до пп. 170.7.3 ПКУ.	Відповідно до пп. 170.7.3 ПКУ допомога не обкладається податком. В обліку операція відображається тільки надання допомоги: • Дт 949 «Інші витрати операційної діяльності» Кт 663 «Розрахунки за іншими виплатами».
	Якщо сума допомоги перевищує зазначений розмір.	Включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку згідно з пп. 164.2.18 ПКУ і підлягає оподаткуванню у джерела виплати за ставками, встановленими пунктом 167.1 ПКУ - 15 (17) %. • Дт 949 «Інші витрати операційної діяльності» Кт 663 «Розрахунки за іншими виплатами»; • Дт 663 «Розрахунки за іншими виплатами» Кт 641 «Розрахунки за податками».
4.2	Якщо допомога цільова і відповідає вимогам пп. 170.7.4 ПКУ (медичного та наукового спрямування).	В повному розмірі не підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб за ставкою 15 (17) %. • Дт 949 «Інші витрати операційної діяльності» Кт 685 «Розрахунки з іншими кредиторами»; • Дт 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» Кт 31 «Поточний рахунок в банку»

Отже, що стосується податку на додану вартість, то згідно з пп. 197.1.15 ПКУ надання благодійної допомоги, в тому числі безкоштовна поставка товарів/послуг благодійним організаціям, утвореним і зареєстрованим відповідно до законодавства, не підлягає оподаткуванню ПДВ.

ПКУ чітко визначено, що під безоплатною поставкою розуміється постачання товарів/послуг благодійним організаціям та набувачам благодійної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або іншої компенсації. В інших випадках дані операції будуть обкладатися ПДВ на загальних підставах. Щодо права на податковий кредит по товарах/послугах, придбаних для благодійності необхідно зазначити наступне. Якщо

наперед відомо, що дані товари/послуги купуються тільки для благодійності та не будуть використовуватися в господарській діяльності підприємства, то платник податків не має права на податковий кредит відповідно до п. 198.3 ПКУ. А у випадку, якщо такий товар був придбаний для його використання в господарській діяльності і платник податків включив суму ПДВ до податкового кредиту відповідного звітного періоду, то при подальшій безкоштовній передачі такого товару, згідно з п. 189.1, п. 198.5 ПКУ, необхідно збільшити податкові зобов'язання з ПДВ у періоді, в якому така передача була здійснена. При наданні благодійної допомоги у вигляді товарів/послуг, які надаються не благодійним організаціям, а іншим підприємствам, згідно з пп. 14.1.185 ПКУ дана операція визнається поставкою і тягне за собою збільшення податкових зобов'язань платником податків у періоді здійснення операції. До того ж, якщо дані товари/послуги купувалися раніше з метою їх використання у господарській діяльності, то необхідно додатково відобразити податкові зобов'язання як компенсацію раніше використаного податкового кредиту. Таким чином, підприємству, що надає благодійну допомогу не благодійній організації, необхідно буде нарахувати податкові зобов'язання двічі: при поставці товару/послуги і при коригуванні податкового кредиту.

Кодексом визначено, що товари, призначені для благодійності, підлягають обов'язковому маркуванню шляхом нанесення напису «Благодійна допомога. Продаж заборонено» на етикетку, ярлик або зовнішню/внутрішню упаковку товару, щоб напис було чітко видно. Відповідальність за відповідне маркування «благодійних» товарів покладається на підприємства і організації, які надають допомогу. А в разі надання благодійної допомоги у вигляді підакцизних товарів, цінних паперів, а також товарів/послуг, які призначені для використання у господарській діяльності, операції з надання благодійної допомоги не звільняються від сплати ПДВ.

Певні пільги суб'єкти господарювання мають при визначенні податку на прибуток. Так до прийняття органами ДФСУ Узагальнюючої податкової консультації від 05.07.2012 р. № 581 платники податків намагалися не включати дані благодійної допомоги у витрати підприємства з метою оподаткування прибутком або включали тільки в лімітованих межах, дозволених Кодексом у разі надання допомоги неприбутковим організаціям. Але з прийняттям даної Узагальнюючої податкової консультації № 581 затверджено нові правила оподаткування благодійної допомоги. В даній Консультації № 581 органами ДФСУ зроблено висновок, що незалежно від статусу одержувача безоплатних наданих товарів (робіт послуг) платник податків зобов'язаний визнати дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) виходячи з їх звичайної ціни (для контрольованих операцій). При цьому ДПС дозволила платнику податків визнати витрати у розмірі собівартості таких товарів (робіт, послуг).

Тому в нашому випадку цілком справедливо буде визнати одночасно доходи і витрати від безоплатної передачі товарів/послуг у розмірі їх собівартості. На розмір об'єкта оподаткування податком на прибуток дана операція ніяк не вплине, оскільки її фінансовий результат буде нульовим.

Повертаючись до витрат (див. п. 3.1 табл.1), потрібно відзначити, що пп. 138.10.6 ПКУ встановлено можливість включення платниками податків в інші витрати операційної діяльності витрат, які не пов'язані з виробництвом та/або реалізацією товарів/послуг, а саме: суми коштів або вартість товарів, виконаних робіт/послуг, добровільно перерахованих протягом звітного року неприбутковим організаціям в розмірі, що не перевищує чотири відсотки оподаткованого прибутку попереднього звітного року.

З 1 січня 2015 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)» (від 28.12.2014 №71-VIII). Відповідно до прийнятих нововведень зазнали зміни і положення щодо оподаткування податком на прибуток підприємств. Податок на прибуток слід обчислювати, виходячи з бухгалтерського фінансового результату (за П(С)БО чи МСФЗ), відкоригованого на різниці, передбачені Податковим кодексом (згідно пп. 134.1.1 Кодексу). При цьому, податкові різниці визначатимуть ті платники податку на прибуток, які мають дохід більше 20 млн. грн. на рік. Решта платників визначатимуть прибуток до оподаткування без таких коригувань.

У разі надання благодійної допомоги фізичній особі, слід пам'ятати про виконання підприємством функцій податкового агента по відношенню до даної фізичної особи з метою нарахування та сплати ПДФО. Якщо допомога надається у вигляді нецільової (див. п.4

табл. 1), то в межах допустимого розміру (у 2015 р. – 1710 грн), відповідно до пп. 170.7.3 ПКУ, вона не обкладається податком на доходи фізичних осіб, а якщо сума допомоги перевищує, то включається до загального оподаткованого доходу і підлягає оподаткуванню за ставками 15 (17) %. Якщо допомога цільова і відповідає вимогам пп. 170.7.4 ПКУ, то вона в повному розмірі не підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. В обох випадках надання цільової та нецільової допомоги ЄСВ не нараховується і не утримується, оскільки така допомога не належить до фонду оплати праці.

Отже, на сьогоднішній день, діюча система оподаткування не ефективна, бо не стимулює благодійників, а незнання деяких нюансів веде до штрафів і перевірок підприємств-благодійників органами державної податкової служби. Податковою пільгою з податку на прибуток не можуть скористатися підприємства, що не мали прибутку у попередньому звітному році.

При придбанні товарів, які передаватимуться як благодійна допомога благодійній організації, податковий кредит з ПДВ не нараховується, як і податкове зобов'язання при передачі. Але при наданні благодійної допомоги у вигляді товарів/послуг, які надаються не благодійним організаціям, а іншим підприємствам дана операція визнається поставкою і тягне за собою збільшення податкових зобов'язань платником податків у періоді здійснення операції. Повне ж звільнення від податків призведе до появи схеми несплати податків. Тому для пошуку компромісу необхідно звернутися до досвіду розвинених країн, які також намагаються створити сприятливі умови для соціальної відповідальності і, в більшості випадків, встановлюють податкові пільги для соціально відповідальних підприємств [10].

У деяких зарубіжних країнах діє та ж система – кошти та майно, яке передається громадським організаціям, відносяться на витрати підприємства. Різниця полягає в обмеженнях щодо величини такої суми [10]. Наприклад, у Німеччині такий ліміт для платників податків становить 20% від оподаткованого прибутку, у Канаді для юридичних і фізичних осіб – 50% від їх річного доходу. Натомість у Великобританії такого ліміту взагалі не існує, тобто платник податків має право включати до складу витрат всю суму благодійної допомоги.

Однак, не у всіх розвинених країнах існують такі стимули для платників податків: отримувати вигоду від благодійної діяльності та надання допомоги громадському сектору [10]. Наприклад, у Фінляндії до валових витрат можуть включатися лише суми грошової благодійної допомоги, при цьому мінімальний і максимальний розмір встановлений не в процентному співвідношенні, а в конкретних грошових розмірах. Так, за загальним правилом грошові суми, які передані організаціям, список яких затверджений Національною податковою радою, зараховуються до валових витрат платника податків, якщо вони перевищують 840 євро і не перевищують 25000 євро на рік. У Данії це ж співвідношення становить 70 і 800 євро. А в Швеції платники податків не мають взагалі можливості збільшувати свої валові витрати у зв'язку з наданням допомоги громадським організаціям. Можна припустити, що мінімальні податкові пільги або їх відсутність для соціально відповідальних підприємств в скандинавських країнах пов'язані з соціально спрямованою політикою цих країн. Скандинавський соціалізм покладає всю турботу про суспільство на державу. Отже, держава не потребує в делегуванні якихось завдань приватному сектору і державний бюджет забезпечує проведення своєї державної політики [10].

Висновки. Проведені дослідження дають змогу зробити наступні висновки:

1. Здійснення підприємством соціальних інвестицій і, зокрема, благодійної діяльності характеризує стан взаємовідносини між бізнесом та суспільством. Вагомим чинником залучення підприємств до благодійної діяльності є існуюча система оподаткування.

2. Податковий кодекс України розрізняє надання благодійної допомоги як у грошовій, так і в не грошовій формі. Від того, в якій формі надана допомога, залежить і відображення її наслідків у податковому обліку.

3. Державний стимулюючий інструмент для розвитку соціальної відповідальності – пільги по податку на прибуток та ПДФО за певним видами операцій є неефективним. Існуюча в Україні практика встановлення нижньої межі сум, які можуть передаватися неприбутковим / громадським організаціям, в процентному співвідношенні підтримують використовують не всі держави. Необхідно враховувати іншу міжнародну практику:

держави або відмовляються від нижньої межі, або встановлюють її у конкретній грошовій сумі. Безумовно конкретний мінімум більш вигідний для платників податків, так як його розмір не залежить від результату його діяльності і такою пільгою можуть скористатися підприємства, що не мали прибутку у попередньому звітному році.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755
2. Про благодійну діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5073-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5073-17
3. Про затвердження Узагальнюючої податкової консультації щодо порядку визначення доходу та витрат за операціями з безоплатної передачі товарів (робіт, послуг) : наказ ДПС України від 05.07.12 № 581 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: minfin.com.ua/taxes/-/normdoc/nakdpsu_581.html
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : затв. наказом Міністерства України від 29.11.99 № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nibu.factor.ua/ukr/info/instrbuh/psbu15/
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затв. наказом Міністерства України від 29.11.99 № 290 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00
6. Вінніков О. Ю. Як здійснювати благодійну діяльність в Україні згідно з новим Податковим кодексом / О. Ю. Вінніков, М. В. Лациба; Укр. незалеж. центр політ. дослідж., Мережа розвитку європ. права. – К.: Агентство «Україна», 2011. – 124 с
7. Гулевська-Черниш А. Практика благодійної діяльності бізнес-компаній в Україні: сучасний досвід(звіт за результатами дослідження) / А. Гулевська-Черниш, Д. Непочатова, Л. Паливода, С. Шендеровський. – К. : Салютіс, 2010. – 60 с.
8. Дейч М.Є. Благодійність як прояв соціальної відповідальності: стан і перспективи розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ir.kneu.edu.ua:8080/handle/2010/5118
9. Жогова О. Облік благодійної допомоги на підприємстві [Електронний ресурс] / Журнал «Незалежний аудитор». – Режим доступу: n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/789?view=material
10. Коннов С. Налоговое поощрение социальной ответственности бизнеса: украинский и западный опыт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.konnov.com/file/1212583897990/Investgazeta%20-%20CSR%20-%20Derbal.doc
11. Спільнота соціально-відповідальний бізнес Стратегія сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу в Україні на період до 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.svb.org.ua/sites/default/files/201309_strategiya_spriyannya_rozvitku_svb_v_ukrayini.pdf
12. Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспектива розвитку (аналітичний звіт) [Електронний ресурс] / Центр «Розвиток КСВ». – Режим доступу: csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2014/04/ksv-2005-2010-analitychnyy-zvit.pdf
13. United Nations in Ukraine / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.globalcompact.org.ua

УДК 339.138

Коноваленко І.В.

студентка факультету маркетингу
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»

РОЛЬ МЕТОДУ ВИМІРЮВАННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ КЛІЄНТІВ «NET PROMOTER SCORE» В СТРАТЕГІЧНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Анотація. За встановлення ринкових відносин як в Україні, так і у світі ключовим фактором успішної діяльності підприємств є завоювання та утримання споживачів. Це зумовило перехід до концепції маркетингу відносин. Наявність чітко визначеного кола постійних споживачів, лояльних до компанії є також одним із визначальних факторів конкурентоспроможності підприємства, адже залучення нових споживачів вимагає більших витрат. Тому актуальним стратегічним напрямом менеджменту підприємства є формування лояльності споживачів та управління нею. Як відомо, лояльність має дві складові, які її формують: раціональну (економічну) та емоційну. На теперішній